

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl soudcem JUDr. Lukášem Kratochvílem ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupená advokátem Mgr. Jířím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, 618 00 Brno

proti
žalované:

██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████, IČ: ██████████
sídlem ██████████, ██████████
zastoupená advokátem Mgr. Jířím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, 180 00 Praha 8

vedlejší účastnice
na straně žalované:

Generali Česká pojišťovna a.s., IČ: 45272956
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 400 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- II. Žaloba se zamítá ohledně požadavku žalobkyně na zaplacení částky 600 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení.

- III. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Pernici náklady řízení ve výši 275 130 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- IV. Žalobkyně je povinna nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 2 190 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- V. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 1 460 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- VI. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek za žalobu v poměrné výši 20 000 Kč a soudní poplatek za odvolání v poměrné výši 20 000 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou podanou dne 17. 10. 2018 domáhala po žalované náhrady nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení. Její matka [REDAKCE] (dále též „matka žalobkyně“) se dne [REDAKCE] zúčastnila akce „Hubertova jízda“, kterou pořádala za úplaty žalovaná. V průběhu akce se matka žalobkyně neudržela v sedle, spadla, byla koněm pošlapána a utrpěla úrazový šok při tupém poranění hrudníku. V důsledku tohoto šoku zemřela. Smrtí matky byla žalobkyni způsobena osobnostní újma, kdy ztratila maminku v době svého dospívání, kdy navíc její matka byla ještě v mladém věku. Žalobkyně tvrdila, že její matka byla zkušenou jezdkyňou a na sobě měla v době úrazu doporučenou výbavu, naproti tomu kůň přidělený matce měl nevhodné sedlo, byl nervózní a v blízkosti se nenacházel sanitní vůz. Žalovaná před zahájením akce ponechala spolu černé a bílé kladrubské koně, kteří na sebe navzájem reagovali podrážděně. Zároveň na místě prolétával dron, což zvyšovalo nervozitu koní. Žalobkyně se domnívá, že žalovaná neprojevila řádnou pečlivost, aby nedošlo k úmrtí její matky.
- Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Účastníci byli informováni o potřebném jezdeckém vybavení a před započatím vlastní jízdy byly účastníkům zopakovány základní zásady jízdy a pokyny k bezpečnému průběhu jízdy. V průběhu jízdy pak masteri jednotlivých lotů účastníkům sdělovali, jak bude jízda probíhat a jaké skoky bude obsahovat. K samotnému úrazu matky žalobkyně došlo na přehledném travnatém úseku, kde nebyly vysoké skoky. Přidělený kůň [REDAKCE] byl zkušený, Hubertovu jízdu jel opakovaně a v jeho chování nebyly zaznamenány žádné zvláštnosti. Byl vybaven vhodnou výstrojí a byl v dobrém psychickém i fyzickém stavu. V květnu 2017 byl kůň prodán do Německa, kde byl dále pro svůj dobrý charakter ošetřován i ježděn dětmi. Trat' byla řádně upravena. Žalovaná měla za to, že nezanedbala potřebnou pečlivost, když bezpečnost účastníků Hubertovy jízdy byla zajištěna nadstandardně.
- Vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. se připojila ke stanovisku žalované, s jejíž argumentací se ztotožnila.
- Podle § 2933 občanského zákoníku (o.z.) způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.

5. Podle § 2934 o.z. slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou péčlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné péčlivosti. Za týchž podmínek se povinnosti k náhradě zproští i ten, komu vlastník zvíře svěřil.
6. Podle § 2918 o.z. vznikla-li škoda nebo zvětšila-li se také následkem okolností, které se přičítají poškozenému, povinnost škůdce nahradit škodu se poměrně sníží. Podílejí-li se však okolnosti, které jdou k tíži jedné či druhé strany, na škodě jen zanedbatelným způsobem, škoda se nedělí.
7. Občanský zákoník v § 2933 o. z. až § 2935 upravuje speciální skutkovou podstatu náhrady škody způsobené zvířetem. Povinnost vlastníka k náhradě škody způsobené zvířetem podle § 2933 o. z. je objektivní, nastává bez ohledu na zavinění, a to i v případě, že zvíře bylo vlastníkem svěřeno pod dohled jiné osoby, zatoulalo se nebo uteklo. Společně a nerozdílně s vlastníkem nahradí škodu osoba, které bylo zvíře svěřeno, která je chová či jinak používá. Ustanovení § 2933 o. z. neomezuje vznik povinnosti k náhradě škody na situace, v nichž dojde k nějakému nežádoucímu, neočekávatelnému či nezvladatelnému chování zvířete ani nevyžaduje porušení právní povinnosti jeho vlastníkem. Podstatné je, zda byla škoda způsobena zvířetem, tedy tím, že se projevíly jeho specifické vlastnosti. Podupání člověka koněm je způsobení újmy zvířetem ve smyslu § 2933 o. z. Okolnosti, za jakých se poškozený dostal pod kopyta koně, ačkoli chování koně před škodní událostí bylo standardní, lze zohlednit zejména při úvaze o jejich případné přičitatelnosti poškozenému ve smyslu § 2918 o.z.
8. Okresní soud rozsudkem č.j. 23 C 291/2018-139 ze dne 16. 2. 2021 žalobu nejprve zamítl, když dospěl k závěru, že žalovaná nezanedbala potřebnou péčlivost při pořádání Hubertovy jízdy a objektivní odpovědnosti za škodu způsobenou zvířetem se tak zprostila podle § 2934 o.z. K odvolání žalobkyně byl tento rozsudek usnesením Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích č.j. 23 Co 112/2021-260 ze dne 21. 7. 2022 zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Následně okresní soud rozsudkem ze dne 20. 12. 2022, č. j. 23 C 291/2018-306, uložil žalované zaplatit žalobkyni náhradu nemajetkové újmy ve výši 600 000 Kč s příslušenstvím (výrok I.), co do 400 000 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky III. až VI.). V něm byl okresní soud zavázán právním názorem odvolacího soudu, že žalovaná odpovídá za újmu žalobkyně podle § 2933 o. z. a že se jí nepodařilo prokázat liberační důvody podle § 2934 o. z. Odvolací soud rozsudkem ze dne 20. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích I. a VI. (výrok I.), změnil jej v nákladových výrocích III., IV. a V. (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok III.).
9. K dovolání žalované Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 24. 9. 2024, č.j. 25 Cdo 3486/2023-384, rozhodl tak, že rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 30. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, a rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 20. 12. 2022, č. j. 23 C 291/2018-306, vyjma zamítavého výroku II. tohoto rozsudku, zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Pardubicích k dalšímu řízení.
10. Dle názoru Nejvyššího soudu ČR, odvolací soud správně odpovědnost žalované posuzoval podle § 2933 a § 2934 o. z., avšak podmínky, za nichž se vlastník zvířete podle § 2934 o. z. zproští své odpovědnosti, nevyložil přiléhavě. Podle skutkových zjištění odvolacího soudu se v blíže neupřesněném místě, čase a v neupřesněné výšce nad areálem pohyboval dron. Dovolací soud se neztotožnil se závěrem odůvodněným neověřením spolupráce a schopností daných koní a jejich jezdců a vzájemné interakce koní. Toto opatření neshledává dovolací soud nezbytnou náležitostí

pečlivého zajištění dozoru nad koňmi v průběhu Hubertovy jízdy pořádané žalovanou. Dovolací soud upozornil, že koně chovaní žalovanou jsou cvičeni k tomu, aby byli ovladatelní jakýmkoli jezdcem, jedná se o klidné a ovladatelné pracovní plemeno koní. Od jezdce, který se přihlásí k Hubertově jízdě na cizím (pronajatém) koni, pak je namístě očekávat, že má určitou zkušenost v ovládání koně. Dovolací soud se neztotožnil s názorem odvolacího soudu, že již sám výskyt dronu v areálu je důvodem pro závěr, že žalovaná nedostála povinnosti zajištění pečlivého dozoru nad koňmi, bez ohledu na to, kde se dron pohyboval a zda jej koně vůbec mohli vnímat. Bylo na žalované, aby v zájmu své liberace prokázala, jakým konkrétním způsobem zajistila, aby dron nemohl koně rušit. O tom měla být poučena. Dovolací soud upozornil na znění § 2934 o. z. věty první in fine, podle něhož se vlastník, který neprokázal vynaložení potřebné pečlivosti při dozoru nad zvířetem, zproští povinnosti k náhradě, prokáže-li, „že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti“. Tedy i kdyby žalovaná neprokázala, že při využití dronu přijala veškerá potřebná opatření k minimalizaci možné újmy, mohla by se zprostit odpovědnosti, prokáza-li by, že by k pádu primární poškozené došlo, i kdyby vynaložila veškerou pečlivost ve vztahu k pohybu dronu. Žalovanou tíží o této skutečnosti břemeno tvrzení a břemeno důkazní, o čemž měla být soudem poučena, stejně jako o tom, že neunes-li je, odpovědnosti podle § 2933 o. z. se nezproští. Odvolací soud se touto možností liberace žalované nezabýval. Odvolací soud se nevypořádal ani s námitkou žalované o spoluúčasti primární poškozené na vzniku újmy podle § 2918 o. z.

11. Soud opětovně, avšak neúspěšně, vedl účastníky ke smírného vyřešení věci. Nadepsaný soud je povinen respektovat závazný právní názor dovolacího soudu. V dané věci je namístě aplikovat ust. § 2933, § 2934, § 2918 občanského zákoníku (o. z.). Primárně je zde dána objektivní odpovědnost vlastníka a provozovatele akce za vzniklou újmu ve smyslu § 2933 o. z. Žalovaná doposud neprokázala existenci liberačního důvodu ve smyslu § 2934 o. z. (vlastník zvířete se může své objektivní odpovědnosti zprostit v případě, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti). Z provedeného dokazování vyplynula existence dronu na místě v době konání Hubertovy jízdy v roce [REDACTED]. Prozatím nebylo ověřeno, v jaké výšce a na jakém konkrétním místě se dron pohyboval. Přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé chování koně a jeho těžko předvídatelnou reakci.
12. Soud proto poučil žalovanou (§ 118a o. s. ř.) o tom, že je povinna doplnit tvrzení a navrhnout důkazy k prokázání toho, jaká opatření učinila pro to, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh Hubertovy jízdy. Dále, aby uvedla, z jakých důvodů je přesvědčena, že by ke škodě (k pádu jezdce pod klisnu) došlo, i kdyby vynaložila veškerou pečlivost k zajištění dozoru nad klisnou, kterou na ní lze požadovat, a aby svá tvrzení prokázala. Rovněž bylo na žalované, aby tvrdila a prokázala důvody, pro něž by se na vzniku škody měly podle § 2918 o. z. podílet okolnosti na straně primární poškozené. Soud upozornil žalovanou, že pokud nedoplní tvrzení a důkazy, objektivní odpovědnosti se nezproští a nebude ve věci úspěšná.
13. Dle žalované nebylo prokázáno, v jaké výšce se dron pohyboval, zda vůbec v daném místě a čase byl. Je objektivně vyloučeno, aby i v případě blízkosti koně mohl jeho chování ovlivnit, což měl osvětlit svědek [REDACTED], jehož odborné vyjádření bylo rovněž doloženo. Navrhla doplnění výpovědi svědka [REDACTED], výslech svědka [REDACTED] a doplňující účastnický výslech ředitele žalované [REDACTED]. Klíčovou otázkou není zamezení přítomnosti dronu, ale to, zda nějaký dron objektivně mohl rušit koně a jaká opatření učinila žalovaná, aby koně ani jezdci nebyli rušeni. Žalovaná více udělat nemohla. Svědek [REDACTED] již při prvotním výslechu sdělil, že žádný dron v areálu ani v průběhu samotné jízdy nezaregistroval. Pokud by poškozená dodržela pokyny pořadatele, zásady pro jezdecký sport, použila např. ochranou vestu a kdyby koně pustila včas, mohla tragickému následku teoreticky předcházet.

14. Vedlejší účastnice měla za to, že žalovaná prokázala liberační důvody podle § 2934 o.z. Zdůraznila, že reaktivnost koně na létající předměty je velmi nepravděpodobná. Pokud by na dané akci byl přítomen dron, bylo by to nad budovami, tedy ve výšce, ve které nemohl být přítomnými koňmi detekován a nemohl mít na jejich chování vliv. Kůň nemá k dronu žádné obranné reakce, což vyplynulo ze stanoviska [REDAKCE]. Hubertova jízda byla z bezpečnostního hlediska zajištěna nadstandardně. K pádu poškozené jezdkyňe došlo po doskoku, kdy jezdkyňe „neuseděla“ hrb, v důsledku čehož spadla, držela otěže a kůň na ní šlápl.
15. Po zrušujícím rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR žalobkyně setrvala na důvodnosti žaloby. Namítala, že pouze zástupci firmy, která záznam z dronu zajišťovala se mohou relevantním způsobem vyjádřit k tomu, jakého typu (váha, velikost, hlučnost) dronu bylo natáčení Hubertovy jízdy užito, které části jízdy byly natáčeny, v jaké vzdálenosti od koní byly záběry pořízeny. Nepředložení záznamu nebo dokladu z natáčení činí postoj žalované nevěrohodným. Bez toho nemůže žalovaná unést břemeno tvrzení ani důkazní. Již dříve svědci [REDAKCE] a [REDAKCE] potvrdili přítomnost dronu, který měl zvyšovat nervozitu koní. Znalec [REDAKCE] přítomnost dronu při jízdě nedoporučoval, když uvedl, že přirozeným reflexem koně při jakémkoliv vyrušení je náhlá reakce. Takovým impulzem by mohl být i dron letící při nízké výšce, příp. zvukové doprovody náhlého charakteru. Spoluzavinění poškozené jezdkyňe namítané žalovanou stranou nebylo prokázáno, když žádná konkrétní chyba matky žalobkyně, pro kterou mělo dojít k jejímu pádu z koně, nebyla tvrzena. Svědci ([REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]) se shodli, že přidělený kůň jevil značnou míru nervozity před zahájením jízdy i v jejím průběhu. Kůň použitý při Hubertově jízdě sloužil k výdělečné činnosti žalované, po celou dobu se fakticky nacházel pod dohledem a v držbě žalované. Matka žalobkyně na tomto koni jela toliko jednorázově.
16. Soud doplnil dokazování a připomněl již dříve provedené a pro věc stěžejní důkazy.
17. Z doplňujícího výsledku svědka [REDAKCE] vyplynulo, že je již [REDAKCE] let zaměstnancem žalované, jeho pozice se změnila od [REDAKCE] na vedoucího výcviku, při předmětné Hubertově jízdě [REDAKCE] vedl druhý lot, jehož se účastnila i poškozená paní [REDAKCE], účastníci byli poučeni jak před zahájením Hubertovy jízdy ředitelem a následně i vedoucím o dodržování bezpečnosti. Pokud by se účastník necítil, nemusel absolvovat skok, ani v jízdě pokračovat, všechny skoky v [REDAKCE] se dají objet. Výška překážky byla do 70 cm. Účastníků lotu bylo asi 15. Žádný dron v areálu ani v průběhu samotné jízdy nezaregistroval. Průběh jízdy je monitorován z kočáru, v případě pádu nebo problémů na výstroji jsou schopni pomoci. Jako master lotu určil předem stanovenou trasu. Pokud by došlo k problému na výstroji, nebo se jezdec necítí, tak by měl slovně reagovat, následně by se celá vyjížďka zastavila a problém by se řešil. Pokud by došlo k ohrožení např. dronem, který by letěl v nebezpečné blízkosti, pak by jízdu zastavil. Na prvním místě je bezpečnost koní a jezdců. Potvrdil, že předmětnou jízdu vedl, tedy samotný pád poškozené neviděl, reagoval na něj až následně. K pádu poškozené došlo na první louce asi 500 m od začátku jízdy. Kočáry jedou po hlavní silnici, která lemuje trasu jízdy, kočár se mohl nacházet asi 250 m od pádu jezdkyňe. Vyslovil názor, že na dron by kůň reagovat neměl, musel by koně zranit, aby byl nebezpečný.
18. Z výsledku svědka [REDAKCE] vyplynulo, že je zaměstnán u žalované [REDAKCE] let na pozici ošetřovatele koní. Byl přítomen na Hubertově jízdě v říjnu [REDAKCE], kde zabezpečoval přechod koní z nádvoří přes silnici na výběhy. Pohyboval se podél výběhu, kde kontroloval mezníky. Viděl ze vzdálenosti asi 40 m pád poškozené z koně. Došlo k tomu, že vedoucí lotu pan [REDAKCE] cválal s koněm vpředu, přeskočil překážku (kládu), po něm následovali i další jezdci s koňmi. Po přeskočení překážky udělala kobyla hrb a vyhodila poškozenou ze sedla. Poškozená to tzv. neuseděla, neudržela se v sedle, držela se otěží i v době, kdy na ní kobyla šlápla. Někdo zakřičel

pád, jezdci se otáčeli, snažili se zachytit kobyly a přišli poškozené pomoci. Nevšiml si ničeho, co by kobyly mohlo vyrušit. Nepamatoval si, že by se nad areálem pohyboval dron. Do předmětného pádu probíhala jízda standardně. Nikdo si nestěžoval, že by mu kůň nevyhovoval.

19. Z doplňujícího účastnickému výsledku ředitele žalované [REDAKCE] vyplynulo, že se účastnil Hubertově jízdě v roce [REDAKCE] jako master prvního lotu. Tedy druhý lot neviděl. Dron zaregistroval na nádvoří na seřadišti koní před jízdami, mohl si ho pohlédnout nad sebou ve výšce cca 100 m. V průběhu jízdy, kterou absolvoval (první lot) již přítomnost dronu nezaregistroval. Přes snahu se nepodařilo zjistit podrobnější informace ohledně existenci záznamu z dronu, tedy dohledat dokumentaci. Žalovaná si přímo neobjednala provedení záznamu. Někdo natáčel z dronu pro slovenskou televizi a učinil dotaz, zda by si nemohl pořídit i záznam z Hubertovy jízdy, s čímž souhlasili. Nebyl smluvní vztah mezi žalovanou a pořizovatelem záznamu. Rád by ho viděl, neboť zaregistroval informace, že poškozená jezdkyň se měla držet otěží i po pádu z koně, což není obvyklé, většinou při pádu z koně se jezdec tzv. odkutálí a dojde k menším zraněním (např. zlomenina ruky). V daném případě kůň na jezdce došlápl, proto byla zranění tak vážná. Masterem (vedoucím) lotu bývají nezkušenější jezdci, musí mít absolutní přehled, co se kolem něj děje, dohlíží na průběh jízdy, při problému jízdu přeruší příp. zastaví. Poučení o bezpečnosti poskytuje účastníkům jízdy nejprve on jako ředitel, poté ještě konkrétní master lotu těsně před jízdou. Účastníci jsou poučeni, že by měli sdělit, pokud mají problémy s koněm, výstrojí, pokud se necítí nebo si nevěří, mohou jízdu ukončit.
20. Z odborného vyjádření [REDAKCE] vyplynulo následující. Přes 80 % vjemů získává kůň zrakem. Pochopení toho, jak koně vidí, je důležité pro bezpečnost zvířat, a zejména při sportovním využití koní. Horizontální vidění neumožňuje významnější vidění horních pohledových vrstev. To je evolučně způsobeno skutečností, že od letících predátorů koním nehrozilo nebezpečí. U koní je očníce umístěna více laterálně než u masožravců. Laterální umístění výrazně rozšiřuje horizontální monokulární vidění (jedním okem) a tím umožňuje koním obsáhnout obrovské horizontální zorné pole, které umožňuje skenovat obzor a hledat potencionální predátory. Zrak je pro koně velmi důležitým smyslem, který využívá během každodenních aktivit. V přirozeném prostředí koně je zrak jedním z nejdůležitějších smyslů. Význam zraku je v ochraně koně před predátorem. Velké oči koně jsou umístěny anterolaterálně, což jim poskytuje mnohem širší zorné pole než organismům s čelně umístěnými očima. Z uvedených informací o koňském oku je zřejmé, že reaktivnost na létající predátory (předměty) je u něj velmi nepravděpodobná. Experimenty dokazují, že kůň je na nebezpečí se shora jen velmi málo citlivý a uvedené fyziologické parametry koňského oka, to jen dokresluje.
21. Z výsledku svědka [REDAKCE] vyplynulo, že je zaměstnán na České zemědělské univerzitě (ČZU), která úzce spolupracuje se žalovanou (praxe studentů, semináře, exkurze). Je vedoucím úseku chovu koní na katedře univerzity, funkcionářem České jezdecké asociace, rozhodčím v disciplíně skoky. ČZU je znaleckým ústavem, pro kterou vytvořil znalecká vyjádření, aktuálně řeší žádost o zapsání do seznamu znalců (obor zemědělství, ekonomika, oceňování hospodářských zvířat). K otázce vztahu dronu a chování koně, uvedl, že např. Velká Pardubická je již několik let snímána dronem. Odkazoval na předložené odborné vyjádření. Kůň by mohl reagovat na přítomnost dronu až ve chvíli, pokud by se nacházel těsně nad ním ve výšce cca 2 m, a to spíše z pohledu zvědavosti, nikoliv panicky. Podotkl, že koním nehrozilo nebezpečí od predátorů ze vzduchu. Může to být záležitost individuální, ale z dostupných informací plyne, že reakce koně na přítomnost dronu je minimální. Vedoucí (master) lotu by měl v případě hypotetického ohrožení, předně vyhodnotit odbornou úroveň jezdců, případná rizika a na tyto by měl v průběhu jízdy reagovat zastavením, přerušením a řešením situace. Připomněl, že u koně se projevuje stádový pud. Kůň by mohl reagovat, pokud by před ním dron startoval, ale ve výšce 10-12 m nad ním, by pak již přítomnost dronu prakticky nevnímal. Habituace zvířat na

toleranci dronů vyžaduje delší opakovaný trénink. K fotodokumentaci pořízené před Hubertovou jízdou v r. [REDAKCE] (příloha A) č.l. 94 spisu) svědek sdělil, že koně na fotografiích se pohybují v prostředí, které znají, nic abnormálního nepozoroval. Pokud by měl na starosti akci, na které by měl být přítomen dron, pak by předně nastavil jasná pravidla, kdy, kde, v jaké výšce bude moci být pořízován záznam a pokud by to respektováno nebylo, pak by dotyčnou osobu obsluhující dron vykázal.

22. Z barevné fotodokumentace (č.l. 424-429) a přehrání obsahu flash-disku (příloha A) na č.l. 430) předložené žalobkyní vyplynulo, že na fotografii je zachyceno seřadiště koní, jeden z koní má stažený ocas mezi zadními nohama a couvá, na dalších by měla být zachycena počáteční fáze předmětné Hubertovy jízdy z roku [REDAKCE], kde kůň vedený poškozenou matkou žalobkyně předjel mastera lotu, na fotografiích je vidět dlouhá ohrada, kterou zřejmě na první pohled nelze objet. Video nahrávka (fotky) se věnuje památce zesnulé matky žalobkyně. Objektivně není zřejmé, kdy byla fotodokumentace pořízena.
23. Z listiny označené jako „Podmínky účasti – Hubertova jízda pro veřejnost [REDAKCE]“ bylo zjištěno, že matka žalobkyně se u žalované přihlásila k účasti na Hubertově jízdě, objednala si zapůjčení koně, přihlásila se do lotu č. II (středně náročná jízda se skoky). E-mailem zaslaným žalovanou matce žalobkyně dne [REDAKCE] bylo potvrzeno zaplacení objednávky a byla sdělena nutnost disponovat bezpečnostním jezdeckým vybavením-přilba s tříbodovým úchytem, vysoká jezdecká obuv nebo pérka; doporučena bezpečnostní vesta a rukavice.
24. Z pitevní diagnosy NPK a.s. – [REDAKCE] nemocnice vyplývá, že příčinou smrti matky žalobkyně byl úrazový šok při tupém poranění hrudníku. Při pitvě nebyla zjištěna žádná taková poranění, jejichž vznik by nebylo možno vysvětlit mechanismem pošlapání koněm.
25. Ze záznamu o výjezdu rychlé zdravotnické pomoci (RZP) Zdravotnické záchranné služby [REDAKCE] kraje (ZZS) bylo zjištěno, že v den Hubertovy jízdy RZP provedla výjezd k matce žalobkyně ve 12:31 hod., na místo dorazila ve 12:39 hod. Dle svědků spadla z koně, který na ni šlápl, helmou neměla. Před příjezdem RZP byla prováděna laická resuscitace, po příjezdu zdravotníků prováděna rozšířená resuscitace, podána medikace. Pacientku se nepodařilo oživit.
26. Na barevných fotografiích (Příloha A č.l. 94) je zřejmé, že matka žalobkyně v jezdecké přilbě jede na koni, kterého drží za uzdu. V porovnání s jinou jezdkyňou nemá přes jezdecké sako viditelně nasazenou bezpečnostní vestu.
27. Svědek [REDAKCE] (přítel žalobkyně) si všiml, že kůň žalobkyně byl větší, neklidnější, přinesené sedlo na koně bylo malé. Z kočáru viděl, že matka žalobkyně při skoku z koně spadla, zachytila se nohou do třmenu a spadla na zem. Kůň na ni dupal. Na místě byl dron, který mohl jízdu natáčet.
28. Svědek [REDAKCE] vypověděl, že kůň žalobkyně byl vysoký, měla problém dostat na něj sedlo, které velikostně nesedělo. Kůň působil neklidně, stavěl se na zadní. Matka žalobkyně spadla těsně po doskoku, zachytila nohou v třmenu, kůň ji táhnul, poté spadla na zem. Svědek zaregistroval okolo létající dron, asi ve výšce 10 metrů, který některé koně plašil.
29. Z odborného vyjádření a výsledku soudního znalce MVDr. Jaroslava Dražana vyplynulo, že Hubertova jízda je akce pořádaná pro veřejnost se zapůjčenými koňmi. Při organizaci akce a při samotné jízdě je třeba reflektovat charakter koní, jejich stádové pudy, výcvik, místo ustájení a okolnost, zda jsou tito koně zvyklí na vzájemnou součinnost. Koně se musí navzájem respektovat, což je třeba v každém jednotlivém případě daného koně a jezdce před začátkem akce ověřit. Za problematiku nepovažoval znalec to, že pro danou akci byli použiti takzvaní

██████████, což jsou koně spíše záprahoví. Pokud tito koně prošli základním a nadstavbovým výcvikem pro jízdu pod sedlem. Jde o koně, kteří se rádi podřídí, pro danou akci jsou vhodní. Z výpovědi uvedeného znalce odvolací soud zjistil, že pro klidný průběh akce je namístě, aby byly vyloučeny veškeré rušivé elementy, které by mohly být impulsem pro případné reflexní náhlé reakce koní včetně útěku. Takovým vnějším impulsem může být i přítomnost nízko letícího dronu s případnými zvukovými doprovody náhlého charakteru. Znalec připustil, že pohybující se dron v konstantní výšce na stálém místě by nemusel být problémem. Ve vztahu k výstroji matky žalobkyně a postroji koně znalec na základě předložených fotografií zachycujících okamžiky před zahájením akce neshledal známky nevhodnosti. S ohledem na zjištěné okolnosti nelze považovat za nevhodné ani v kurzu existující překážky a počet jezdců účastnících se daného lotu.

30. V dané věci bylo prokázáno, že žalovaná byla ke dni vzniku škody vlastníci klisny a matka žalobkyně zemřela proto, že ji klisna pošlapala. Existuje zde příčinná souvislost mezi působením zvířete a újmou primární poškozené. Úmrtí matky žalobkyně způsobilo duševní útrapy, tedy nemajetkovou újmu, kterou je podle § 2959 o.z. povinen odčinit škůdce. Tím je podle § 2933 o.z. vlastník zvířete (společně s ním osoba, již bylo zvíře svěřeno), neboť jde o újmu způsobenou zvířetem. Protože vlastník a osoba, již bylo zvíře svěřeno, odpovídají za škodu společně a nerozdílně, může poškozený požadovat náhradu celé újmy po kterémkoli z nich, tedy i po vlastníku. Jezdkyni bylo v daném případě namístě pokládat za osobu, jejímuž dohledu bylo zvíře svěřeno vlastníkem, byť šlo o svěřeni dočasné a za úplatu. Jezdkyně proto byla osobou společně a nerozdílně odpovědnou s vlastníkem za škodu způsobenou zvířetem třetím osobám, protože však byla současně primární poškozenou, její odpovědnost se neuplatní. V závislosti na prokázaných okolnostech vzniku újmy by mohla mít vliv jen při hodnocení případné spoluúčasti jezdkyně na vzniku újmy. Podle § 2934 o.z. se vlastník zvířete zproští své odpovědnosti, prokáže-li, že při doзору nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo, že škoda by vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti. Existenci okolností svědčících pro zproštění odpovědnosti je povinen tvrdit a prokázat vlastník zvířete (žalovaná). Odpovědnost vlastníka zvířete podle § 2933 o.z. ovšem dále může být limitována, či vyloučena, bude-li prokázáno, že na vzniku škody se zčásti nebo zcela podílely okolnosti přičitatelné poškozenému (§ 2918 o.z.).
31. Soud setrval na právní kvalifikaci projednávané věci podle § 2933 a § 2934 o.z. Za rozhodující pro věc považoval, zda se žalované zdaří prokázat existenci liberačního důvodu (tedy, že žalovaná nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti).
32. Na základě provedených důkazů soud shledal, že žalovaná v rámci plnění prevenční povinnosti nepostupovala s potřebnou pečlivostí. Nepodcenila sice organizaci akce co do počtu koní, překážek a samotného kurzu (jízdní dráhy). Došlo k podcenění situace ve vztahu k dronu natáčejícímu průběh akce. Před soudem jeho přítomnost potvrdili svědci (██████████, ██████████, ██████████) žalobkyně i ředitel žalované, který uvedl, že v roce ██████████ žalovaná požádala provozovatele dronu o pořízení záznamu. Znalec potvrdil, že přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé a nepředvídatelné chování koně. Za vynaložení veškeré potřebné pečlivosti ze strany žalované lze považovat jediné zajištění toho, aby dron nerušil průběh a bezpečnost akce (jízdy, koně, jezdce).
33. Žalovaná za dané situace odmítá mimosoudní jednání se žalobkyní. Přes poučení soudem setrává na své argumentaci a fakticky neakceptuje koncepci objektivní odpovědnosti. Povinnosti k náhradě újmy způsobené zvířetem podle § 2933 o.z. se vlastník nemůže zprostit vůbec; povinnosti k náhradě újmy způsobené domácím zvířetem podle § 2934 o.z., což je řešený případ, se vlastník zproští jen za velmi přísných a omezených podmínek. Objektivní odpovědnosti podle § 2934 o.z. se škůdce zproští jen vynaložením potřebné pečlivosti, kterou je třeba vnímat jako

absolutní eliminaci rizik, tedy nelze podstupovat ani přiměřené riziko. Nelze přehlédnout, že předmětné akce se účastnili zájemci z řad veřejnosti s koněm přiděleným, kteří měli různou míru zkušeností. Podstatné pro řešenou věc je, že žalovaná neprojevila potřebnou pečlivost, když neodstranila veškerá potenciální rizika.

34. S ohledem na zřejmou přítomnost dronu, ohledně kterého žalovaná přes poučení neprokázala, že učinila všechna nezbytná opatření pro to, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh Hubertovy jízdy, soud dospěl k závěru, že došlo k zanedbání potřebné pečlivosti. Protože domácí zvíře ve vlastnictví žalované usmrtilo matku žalobkyně, je dána příčinná souvislost mezi chováním zvířete a úmrtím. Podle § 2933 a § 2934 o.z. byla žalobkyni způsobena nemajetková újma spočívající ve ztrátě osoby blízké (srov. § 2959 o.z.). Základ nároku je proto dán.
35. Podle § 2951 odst. 2 o.z. se nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
36. Podle § 2959 o.z. při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.
37. Při stanovení výše peněžité náhrady jakožto přiměřeného zadostiučinění má především soud za to, že je iluzorní stanovit peněžitou náhradu plně vyvažující utrpení osoby pozůstalé, proto je třeba přistoupit ke stanovení peněžité náhrady podle zásad slušnosti, a to dle kritérií stanovených rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 894/2018 ze dne 19. září 2018, uveřejněným pod č. 85/2019 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, viz právní věta: Při určení výše náhrady za duševní útrapy spojené s usmrcením osoby blízké je třeba zohlednit okolnosti jak na straně pozůstalého, tak i na straně škůdce. Na straně pozůstalého je významná zejména intenzita jeho vztahu se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalých, případná existenční závislost na zemřelém a případná jiná satisfakce (jako např. omluva, správné postihy škůdce či jeho trestní odsouzení), která obvykle není sama o sobě dostačující, její poskytnutí však může mít vliv na snížení peněžitého zadostiučinění. Zohlednit lze rovněž, byl-li pozůstalý očitým svědkem škodní události, byl-li s jejími následky bezprostředně konfrontován či jakým způsobem se o nich dozvěděl. Kritéria odvozená od osoby škůdce jsou především jeho postoj ke škodní události, dopad události do jeho duševní sféry, forma a míra zavinění a v omezeném rozsahu i majetkové poměry škůdce, které jsou významné pouze z hlediska toho, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek. Požadavek srovnání výše náhrad přiznaných v některých případech zásahů do práva na čest, důstojnost, popřípadě soukromí veřejně známých osob ze strany informačních médií a v případech jiných zásahů do osobnostních práv nelze mechanicky vykládat tak, že by náhrada za usmrcení osoby blízké měla být vždy vyšší než náhrada za zásah do jiných osobnostních práv. Za základní částku náhrady, modifikovatelnou s užitím zákonných a judikaturou dovozených hledisek, lze považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda za rok předcházející smrti matky žalobkyně, tedy za rok ■■■■■, činila podle sdělení Českého statistického úřadu částku 26 467 Kč, za základní částku (dvacetinásobek) je tak třeba považovat 529 340 Kč.
38. K dopadu smrti matky do osobní sféry žalobkyně bylo z výsledku žalobkyně zjištěno, že před předmětnou událostí žalobkyně žila s matkou a se sestrou, rodiče byli rozvedeni. V době nehody bylo žalobkyni ■■■ let, po smrti zařizovala vyklizení bytu, pohřeb matky. Měly k sobě hodně blízko, matka žalobkyni pomáhala i s učením ztíženým dyslexií, se vším se jí mohla svěřit, byla to

vlastně její nejlepší kamarádka. Po smrti matky žalobkyně navštěvovala psycholožku, musela se o sebe starat sama, ■-letá sestra šla do péče otce. Žalobkyně nebyla v důsledku psychických problémů schopna dokončit maturitní studium a musela přestoupit na nematuritní obor. Matka se narodila v roce ■, v době úmrtí jí bylo ■ let. Povaha vztahu žalobkyně a její matky nebyla v průběhu řízení zpochybněna ani sporována. Navrhovaný důkaz o potratu žalobkyně prováděn nebyl, neboť soud měl za to, že drtivý dopad smrti matky do osobní sféry žalobkyně byl prokázán dostatečně.

39. Pro srovnání soud konstatuje, že dle databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví (*dostupné na: <https://www.datanu.cz>*)

Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutím sp. zn. 11 To 317/2014 ze dne 2. prosince 2014 potvrdil rozhodnutí Okresního soudu v Trutnově sp. zn. 3 T 159/2014, kterým soud přiznal manželů a každému z potomků částku 480 000 Kč; dovolání bylo odmítnuto.

Okresní soud Praha - východ přiznal v rámci rozhodnutí sp. zn. 1 T 3/2017 ze dne 19. června 2017 manželů 500 000 Kč, ekonomicky závislým dcerám 500 000 Kč a ekonomicky nezávislé dceři 450 000 Kč.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci v rozhodnutí ze dne 18. 11. 2015, sp. zn. 68 To 309/2015, přiznal každé z dcer částku 500 000 Kč, manželů částku 750 000 Kč, když za významnou okolnost označil zjištění, že manžel byl osobně přítomen nehodě a vyřizoval pohřeb; dovolání bylo odmítnuto.

Krajský soud v Českých Budějovicích změnil rozhodnutím sp. zn. 14 To 136/2015 ze dne 1. července 2015 rozhodnutí Okresního soudu v Táboře sp. zn. 6 T 5/2015 tak, že přiznal manželů částku 1 000 000 Kč s tím, že za významnou okolnost označil zjištění, že je nemohoucí, na zemřelou byl zcela odkázán; potomkům, kteří převzali péči o nemohoucího otce, přiznal 600 000 Kč a synovi, který nepřevzal tuto povinnost, 500 000 Kč; zvláštní okolností tohoto případu bylo i to, že byl řidič opilý a aniž by se hodnověrně přesvědčil o stavu poškozené, z místa nehody odešel.

Obvodní soud pro Prahu 1 v rozhodnutí sp. zn. 30 C 14/2015 ze dne 5. ledna 2016 přiznal v případě obdobně bezohledné reakce opilého řidiče druhovi částku 1 500 000 Kč s tím, že základní částku 500 000 Kč ztrojnásobil s ohledem na postoj škůdce, medializaci okolností smrti zemřelé, jakož i s ohledem na skutečnost, že druh byl několik minut po smrti partnerky osobně přítomen na místě nehody.

Okresní soud ve Znojmě v rozhodnutí sp. zn. 17 T 35/2015 ze dne 18. května 2015 přiznal druhovi 500 000 Kč s tím, že se zemřelou vychovávali nezletilou dceru a nezletilé dceři (8 let) přiznal 1 000 000 Kč.

Okresní soud v Rakovníku v rozhodnutí sp. zn. 6 T 40/2019 ze dne 5. listopadu 2019 přiznal matce usmrcené 25-leté ženy 750 000 Kč s tím, že tato byla jediným dítětem pozůstalé a škůdce se omluvil a vyjádřil nad svým činem hlubokou lítost.

Ve věci Obvodního soudu pro Prahu sp. zn. 11 C 209/2015 dospěl Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 3463/2018 ze dne 24. dubna 2019 k závěru, že v případě usmrcené 43 leté ženy odpovídají částky, které plnila pojišťovna pozůstalým (matce a otci každému 750 000 Kč, 35 leté sestře 500 000, 10-leté dceři, které zemřeli oba rodiče, na nichž byla finančně závislá, 1 600 000 Kč).

40. Soud vycházel ze základní částky 529 340 Kč a posuzoval následující kritéria. Na straně pozůstalé žalobkyně zohlednil, že intenzita vztahu s matkou byla vysoká, žily spolu a byly si blízké. Matka zemřela v produktivním věku, žalobkyně byla studentka, musela se naučit postarat se o sebe. Ač byla žalobkyně čerstvě zletilá, o matku beze sporu přišla velmi předčasně. Existenční závislost na matce nebyla tvrzena, žalobkyně ani neuváděla, zda jí byla přiznána sirotčí podpora. Žalobkyně byla osobně přítomna nehodě, která měla za následek smrt její matky. Proto soud shledal vysokou a kladnou intenzitu vztahu mezi žalobkyní a její matkou, a traumatizující zážitek při

samotné nehodě, čemuž by v obecné rovině odpovídala náhrada výrazně převyšující základní částku. K výraznému zvýšení však nepřistoupil z důvodů na straně žalované škůdkyně. Je třeba zohlednit, že na straně žalované absenteje zavinění, žalovaná přímo smrt žalobkyně nezpůsobila, je však za ni odpovědná s ohledem na objektivní odpovědnost za újmu způsobenou vlastním zvířetem. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že žalovaná zaslala kytici na pohřeb matky žalobkyně a na svých stránkách vyjádřila rodině zemřelé upřímnou soustrast. Tento skutkový stav kontrastuje s jinými případy náhrady nejbližším osobám (*manžel, rodiče, děti*), kdy zcela bezohlednému škůdci byla uložena povinnost náhrady ve výši trojnásobku základní částky a škůdcům, kteří projevili lítost a sebereflexi nad svým zaviněným chováním, byla uložena sankce ve výši základní částky až dvojnásobku základní částky. Při respektování závazného právního názoru Nejvyššího soudu ČR a po doplněném dokazování soud přihlédl ke spoluzavinění primární poškozené v dané věci (§ 2918 o.z.). Existence (přítomnost) dronu při konání Hubertovy jízdy v roce [REDAKCE] byla nade vší pochybnost prokázána, zejména výpovědí svědků [REDAKCE], [REDAKCE] a ředitele žalované [REDAKCE]. To, že přítomnost dronu, zejména v nižší výšce, může ovlivnit chování koní (stádový pud, individuální záležitost) potvrdili odborníci, jmenovitě znalec MVDr. Dražan a svědek [REDAKCE]. V návaznosti na poučení poskytnuté soudem (§ 118a o.s.ř.) bylo na žalované, aby prokázala, že učinila vše, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh jízdy a aby uvedla, z jakých důvodů je přesvědčena, že by ke škodě došlo, i kdyby vynaložila veškerou pečlivost k zajištění dozoru nad klisnou, kterou na ní lze požadovat. Bylo na žalované, aby v zájmu své liberace prokázala, jakým konkrétním způsobem zajistila, aby dron nemohl koně rušit, což se jí z pohledu soudu nepodařilo. Subjekt žalované nebyl schopen dohledat a předložit soudu předmětný (poptávaný) záznam pořízený dronem (či jiný relevantní doklad) od firmy, která záběry dronem pořizovala. Takový důkaz by byl zajisté způsobilý mnoho sporných otázek osvětlit. Absence důkazu při koncepci objektivní odpovědnosti a nutnosti liberace pak musí jít logicky k tíži žalované.

41. Soud podotýká, že vědomé převzetí kontroly nad zvířetem a vystavení se rizikům s tím spjatým lze pokládat za významnou skutečnost při posuzování odpovědnostních vztahů. Je-li osoba, již bylo zvíře svěřeno, sama primárním poškozeným, pak bude namíste uvedené zohlednit při rozvržení rozsahu odpovědnosti za vzniklou újmu, zejména při úvaze o aplikaci § 2918 o.z. Žalovaná upozornila (mailem dne [REDAKCE]) matku žalobkyně o nutnosti bezpečnostního jezdeckého vybavení tzn. přilby s tříbodovým úchytem, doporučena byla bezpečnostní vesta, kterou jiní jezdci dle fotodokumentace měli. Příčinou smrti matky žalobkyně byl úrazový šok při tupém poranění hrudníku odpovídající mechanismu pošlapání koněm. Svědek [REDAKCE] (osoba s [REDAKCE]-letou praxí na pozici ošetřovatele koní), který pád poškozené viděl z cca 40 m, potvrdil, že po přeskočení překážky udělala kobyla hrb, vyhodila poškozenou ze sedla, ta tento moment „neusedla“, neudržela se v sedle, držela otěže i v době, kdy na ní kobyla šlápl. Jezdci byli před jízdou poučeni o bezpečnosti, včetně pokynu pustit se otěží v případě pádu. Vzhledem k uvedenému soud dospěl k závěru o spoluvinně primární poškozené, která pokud by dodržela všechna doporučení a pokyny pořadatele, tedy konkrétně by použila ochrannou vestu a koně pustila včas, mohla fatálnímu následku (vážnému zranění – smrti) předejít.
42. Ze všech popsaných důvodů soud žalobě vyhověl a uložil žalované, aby žalobkyni zaplatila peněžitou náhradu nemajetkové újmy, kterou dle své úvahy s přihlédnutím ke všem zjištěným okolnostem a rozhodovací praxi soudů stanovil na částku 400 000 Kč, jakož i zákonný úrok z prodlení podle § 1970 o.z. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., od data následujícího po dni podání žaloby. Ve zbývajících částech žaloby zamítl.
43. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 3 o.s.ř. Žalobkyně měla ve věci jen částečný úspěch, když rozhodnutí záviselo na úvaze soudu. Soud proto přiznal žalobkyni, která žalované

zaslala předžalobní výzvu dle § 142a odst. 1 o.s.ř., plné právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení a vycházel ze skutečně přiznané částky 400 000 Kč, tedy celkem 275 130 Kč. Podle § 7 odst. 6 ve spojení s § 9a odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, činí odměna advokáta za jeden úkon právní služby 9 900 Kč. Žalobkyni náleží odměna advokáta za 26 úkonů právní služby (*převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva, účast při jednání ve dnech 25. 6. 2019, 16. 6., 6. 10., 22. 12. 2020, 16. 2. 2021, 22. 2., 21. 6., 21. 7., 24. 11., 20. 12. 2022, 13. 6. 2023, 14. 1., 27. 2. a 20. 5. 2025, podání ze dne 21. 1. 2020, 16. 2., 23. 3. 2021, 13. 12. 2022, 2. 3., 15. 6., 30. 10. 2023, 18. 2., 5. 3., 20. 5. 2025; pro úplnost soud dodává, že při podání žaloby a podání 21. 2. a 24. 4. 2019 advokátem zastoupena nebyla, závěrečný návrh ze dne 14. 7. 2022 byl obsahově totožný se závěrečným návrhem ze dne 16. 2. 2021, podání ze dne 19. 12. 2022 pak soud nepovažoval za účelné*) po 9 900 Kč, celkem 257 400 Kč, paušální náhrada 8 700 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky (300 Kč za každý úkon učiněný do 31. 12. 2024 x 20, 450 Kč za každý úkon učiněný po 1. 1. 2025 x 6), a cestovné 9 030 Kč za 32 jízd po 237 Kč, za 6 jízd po 241 Kč Brno-Pardubice a zpět dle předložené vlakové jízdenky. Advokát není podle aplikace ARES Ministerstva financí plátcem DPH, žalobkyně taktéž neplatila soudní poplatky vzhledem k osobnímu osvobození podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. Podle § 149 odst. 1 o.s.ř. jsou žalovaná a vedlejší účastnice povinny náklady uhradit k rukám advokáta.

44. Státem zálohované znalečné činilo celkem 3 650 Kč (*přiznáno odvolacím soudem dne 23. 6. 2022*). Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. soud uložil účastníkům, aby státu nahradili náklady podle rozsahu neúspěchu ve věci, tedy žalobkyně v rozsahu 60 % (2 190 Kč) a žalovaná a vedlejší účastnice společně a nerozdílně v rozsahu 40 % (1 460 Kč). Soud si je vědom toho, že na žalobkyni se vztahuje osobní osvobození od soudních poplatků dle § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., dospěl však k závěru, že z hlediska uložení povinnosti nahradit náklady státu nemá toto osvobození významu, když žalobkyně nebyla osvobozena od soudních poplatků ve smyslu § 138 o.s.ř. Aplikace § 142 odst. 3 o.s.ř. se pak vztahuje pouze na otázku náhrady nákladů řízení mezi účastníky, nikoliv státu.
45. Žalobkyně je jako navrhovatelka podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném ke dni zahájení řízení, osvobozena od placení soudního poplatku. Podle § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích přešla poplatková povinnost na žalovanou a vedlejší účastnici. Soudní poplatek by činil 50 000 Kč za podanou žalobu (položka 1, bod 1 písm. b/ Sazebníku soudních poplatků) a 50 000 Kč za podané odvolání (položka 22 bod 1 písm. a/), přičemž žalované a vedlejší účastnici byl uložen k zaplacení společně a nerozdílně soudní poplatek v rozsahu jejich neúspěchu ve věci (40 %) tzn. 20 000 Kč.
46. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočce v Pardubicích do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí, a to písemně ve dvojím vyhotovení prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Pardubice 29. května 2025

JUDr. Lukáš Kratochvíl v.r.
soudce